

George I. Auneanu

Amintiri asupra trecutului

„Küstendge – Constanța”:

19 – 23 noiembrie 1878

Constanța
Tip. „Speranța”
1937

Geoeg I. Auneanu

Autorul la 1872

Autorul la 1879

Autorul la 1937

AMINTIRI

Între timpuri, n'au lipsit doritori a descrie evoluțiunile perindate pe plaiurile „Dobrogei” și în special în regiunea localităților, sau în preajma actualului județ Constanța (Küstendje). Dar urmărindu-le **povestirile** le-am găsit, fie incomplete, fie puțin pitoresc decum s'au prezentat pentru noi românii, la **debarcarea** noastră, pe aceste meleaguri.

Cred că interesul care trebuie să preocupe pe urmașii noștri, este ceea ce s'a găsit în aceste localități, precum și amintirea despre personalitățile marcante, cari au figurat pe scena acestor plaiuri, contribuind sau cooperând – cu rolul lor – la întemeierea și consolidarea politică și economică, constatată astăzi în „Dobrogea”. Ca toate operele omenești, s'au dat uitărei figurile celor dispăruți, deși era necesar a se întocmi o **galerie istorică în care să se păstreze ca amintiri sacre toate actele** sau scrierile referitoare la cele ce au fost și în specicl despre „Küstendje” la venirea noastră pe acest pământ, până la normalizarea vieții politice.

Am fost printre cei dintâi (funcționari români) cari au pășit pe pământul „Dobrogei” și apoi la „Küstendje” cu trei zile înainte de venirea armatei române. aici în oras.

Încerc, după puterea amintirilor, cu trecerea celor 58 ani, să povestesc cele întâlnite și văzute, dela început.

Prin urmare, voesc a dovedi, că dintre funcționarii români sosiți atunci în „Küstendje” am **rămas eu, singurul în viață**, și amicul meu **Ion Corașa**, venit tot atunci, dar plasat ca greșier la Tribunalul din „Ostrov”, de lângă Silistra, iar după doi ani, mutat tot în calitate de greșier la Trib. Constanța.

La 19 Noembrie 1878, pornit din Galați cu Vaporul Austriac „Sophia”, în care erau imbarcați și ofițerii Regim. VI de Infanterie, destinați «Dobrogei» – soldații fiind pe șlepuri – am sosit la Cerna-Vodă. Un batalion din acest Regim. în cap cu Matorul Papazoglu, au continuat drumul la Ostrov, iar restul trupei a debarcat la Cerna-Vodă.

În acest vapor, erau și au rămas la Cerna-Vodă (inclusiv persoana mea) **General Gherghel**, prefectul județului „Silistra”, căci atunci figura și acest județ, care urma să aibă reședință la Rasova, dar după 2 ani s'a desființat.

Tot aci au mai debarcat:

Alex Macedonschi, directorul prefecturei; (poetul) **Al Holban**, cassierul general și **George Nestor**, președintele Trib. de acolo (fiind un Tribunal la fiecare plasă). Toți aceștia nu mai sunt în viață.

A doua zi, după sosirea la Cerna-Vodă (care pe atunci aproape era un sat), cu trenul „Englez”, am plecat la „Küstendje” care era ocupat de vreo 3000 soldați de artilerie, din armata rusă. În **Administrație și justiție**, în toate localitățile Dobrogei figurau funcționari, aproape toți bulgari, veniți din Basarabia, Bulgaria și chiar din Brăila, foști funcționari români; dela aceste personalități s'a făcut predarea serviciilor către autoritățile române, după constituirea lor.

În calitatea mea de controlor fiscal pe lângă Casseria Generală de „Küstendje”, până la constituirea autorităților, am făcut cunoștință în primul rând cu: **George Contogiorgi**, fostul socru al def. Petre Grigorescu, un bătrân venerat și savant, fost profesor și bun cunoscător al limbilor: Greacă (Elina), Latină, Engleză și Turcă, declamându-mi chiar la prima cunoștință, în latinește pe «Dante Alighieri». Deasemeni și pe fiul său **Dionisie Contogiorgi**, tot un intelectual, profesor de: Greaca, Latina, Franceză și Engleză, care a devenit funcționar român; însă după câțiva ani a plecat la Constantinopol, unde a și murit.

Din nobilitățile orașului, chiar dela început, am cunoscut: **George Caridia**, **Al Logaridi**, **Al. Cecilianopolu**, **Arist. Benderli**, **Baruh Seni**, **D. Sassu**, **M. Frenchian**, și **O. Despoti**, toți mari cerealiști; acest din urmă devenit președintele Camerei de Comerț locale, – iar **Ioan și Otton Macri**, mari furnizori de vapoare.

Ca figuri marcante, am mai cunoscut pe: **Hafuz Efendi** (**Hafuz Regep**), președintele comunității musulmane și pe **Ali Cadâr**, mare proprietar urban și rural, și președinte al comunității tătare (acesta a fost tatăl Colonelului Izet). – Ca reprezentant al bulgarilor figura **Stoian Hagi Ivanof**, mare proprietar urban și rural, cu care eram vecin, căci locuiam dela început, în casele lui Hansohn, actualmente lângă Camera de Comerț, pe atunci malul mării, jos fiind imediat marea.

În locuința mea am avut ca chiriaș, cu cameră mobilată pe **Ion Bănescu**, (încă neînsurat), și apoi succesiv, de sezon, pe **Mitropolitul primat, Iosif Nanian**, apoi familia lui **Emil Costinescu** între care și fiul său, în etate de 9 ani, **Ionel**, actualmente Ministru, **Doctor I. Costinescu**.
Peste drum de locuința mea era cimitirul turcesc unde ma pe

urmă s'a construit **Catedrală**, actuala biserică episcopală.

După ocuparea orașului cu trupe române – 23 Noembrie 1878 odată cu constituirea diferitelor instituții de stat, au sosit șefii de autorități și funcționarii respectivi, între cari-mi amintesc:

La administrație:

Remus Opran, prefect

Mihail Coiciu, director

George Brătășanu, administrator (subprefect)

Luca Elefterescu idem

Ion Russescu, ajutor de ad-tor

Ion Valaori, translator

Ion Mironescu, polițai, scurt timp, apoi la urmat

D. Cantuniari, idem, primul funcționar român mort în **Constanța**, la a cărei înmormântare a luat parte, clerul de toate confesiunile și notabilitățile orașului.

Andrei Dan, ajutor de polițai

La Tribunal:

George Horezeanu, președinte (c-nat cu **Iancu Poenaru** **Bordea**)

Mișu Cotescu, judecător

Panait Holban, venit ca apărător (căci în **Dobrogea** nu era permis

avocatură) a fost numit ca „Substitut” la Tribunal.

A fost în primul an și o Curte de Apel, apoi desființată.

La Casseria Generală:

Ștefan Cepraga, cassier general

George Mironescu, ajutor de cassier

La Vamă:

Mih. Herişescu, șeful vămei

La Off. Tel. Post.:

Gr. Economu, Diriginte

În port:

Am găsit și rămas pe loc Căpitan al portului pe Nicolache Macri, proprietarul unor case mari și frumoase pe acea vreme și devenite apoi proprietatea lui C. Pariano. În aceste case a fost găzduit **prințul Carol** (devenit rege) la venirea sa în «Küstendje», Persoana lui Nicolache Macri, avea ceva impunător, fiind un intelectual de seamă, cu multă trecere între orașeni, și în legătură și cu Constantinopoli. Între cari „Hansohn” proprietarul vapoșului cu două roate (ca la Dunăre care circula pe mare între Constanța și Constantinopol) și Aleon mare bancher de acolo.

S'a constituit apoi administrația comunală cu:

Anton Alexandridi, primar

Hafuz Regep, ajutor de primar înlocuit mai apoi de

Ali Cadâr

Nicolae Mastero, secretar

Dionisie Contogiorgi, cassier

Medici români:

Dr. George Drăguescu, medic primar, al orașului

Dr. D. Tănăsescu, medic de plasă

Dr. I. Georgescu, medic veterinar

Maior Dr. Șerban Georgescu – medic militar – devenit în urmă General.

Medici streini cari aveau și farmacii:

Dr. I. Bolton, englez, devenit ginerile consulului Austriac (A. Licen)

Dr. N. Cicilianopolu

Dr. Valendas

Farmacist, simplu, era numai D. Chefala al cărui frate era secretarul consulului francez, și care s'a înecat accidental la Constantinopoli.

În calitate de controlor fiscal, funcționând și ca contabil și controlor al județului pe lângă prefectură, am fost delegat în luna Decembrie 1878, cu supravegherea lipirii tablelor cu numirea străzilor și numerotarea caselor din oraș. – După aceasta, conf. dispozițiilor Ministerului de Finanțe, la începutul anului **1879**, am procedat la facere recensământului fiscal, având în comisiune și pe Hafuz Regep, operațiune care s'a efectuat pe întindere dela port toate străzile, până la actualul local de poștă, unde era piața și oborul, deosebit strada «cărămidari», (pe atunci foarte populată apoi surpată de mare) și locuințele mici ale căilor ferate (engleze) în cari locuiau foarte mulți funcționari români, astăzi dărâmate și locul transformat într'un mic parc.

Pe locurile din jurul unde se găsește azi Divizia 9-a, erau numai râpi locuite de țigani turciți (foarte săraci) și considerate ca periferie a orașului fără importanță, iar în partea de răsărit, era cimitirul creștin și israilit, apoi litoralul mării. Băile erau sub malul Tribunalului de astăzi.

În actuala grădină de sus, numită pe turcește „**Beledie**” era pustiu și se vâna prepelițe. – Acolo am făcut cunoștință cu sublocot. „Prezan” (actual Mareșal) care lucra la topografia orașului sub conducerea Căpit. Gr. Crăincianu (cumnatul său) devenit general.

Comercianți, cu prăvăli mai de seamă erau:

„Dgeaburov, Bercovici, L. Lascaridi, Vuteras, Rondos, Luzi, Sol. Iafet, Miliaresi, Rălea Frangopolu, Hrisicos și frații Violaos, toți autohtoni.

Consulate:

Austro-Ungar cu Anton Licen

Italian cu Aug. Dugliotti

Rus cu Sam. Pampulov (evreu caraim)

Francez cu Delepin

Englez cu Harris

German cu Dumitru Benderli (tatăl av. G. Benderli),

care era și mare cerealist.

Pe atunci, Bulevardul „Regina Elisabeta” (sus) începând din direcția Cazinoului actual în locul căria era apa mări, și până la actualul hotel «Francez» era pustiu la venirea noastră. Aci erau așezate baterile cu tunuri ale rușilor, pentru apărarea coastei.

La începutul lunii Decembrie 1878, armata de ocupație rusească părăsi orașul. Cu câteva zile însă înainte de plecare într-o Duminică seară, în localul (cabaret) „Capato”, depe strada „Ovidiu”, un grup de tineri comercianți greci între cari: Frații Ion și Otton Macri (frați cu Nicolache Macri Căpit. portului), măcelarul Mihailidi și alți au bătut până la sânge, un grup de ofițeri artileriști ruși. – Agresorii au fost arestați de patrula română, dar plecând ruși, după câte-va zile li s'au dat drumul, fără consecințe.

Armata română de ocupare în oraș se compunea din:

Batal. 4 Vânători, o baterie de artiliere comandată de Căpit. Pașalega. Lt. D. Popescu și Căpit Dr. Em. Satmari, precum și două escadroane din Reg. 2 Roșiori.

Populația orașului era compusă din: greci și tătari în majoritate, apoi armeni, bulgari, puțini turci ca și evrei de rit: spaniol, caraimi și galițeni. – În oraș nu s'a găsit locuitori români decât cei după venirea armatei. Locuitorii orașului aflați

la anexare erau binevoitori față de români, și-i primea cu plăcere în locuințele lor; mai ales că, mai toți locuitorii, în excepci turcii și tătarii, fiind în contact cu agricultorii români din stânga Dunărei, veniți mai de mult timp pe aceste locuri, cunoșteau limba românească.

Biserici au fost:

Greacă, Catolică, Armeană și Bulgară, care sunt și în prezent, iar Geamii mai multe din care principală era cea din str. Carol de acum. – Sinagoga, nu mai cea din str. C. A. Rosseti unde erau case vechi de scânduri și pe la anul 1882-1883, a început a se clădi casele «Aleon» iar nu că ar fi existat înaintea venirei românilor, după cum susțin unii istorici.

Ca prim Protoreu, deci preot Ortodox Român, a fost Pr. Nicolae Rășcanu.

Școli, în evidență, erau numai școala primară Greacă.

Ad-ția comunală română, a înființat imediat școli primare de băeți și fete:

De băeți, vis-a-vis, de actuala casă, a d-lui Horia P. Grigorescu, având ca:

Director, C. Petrescu (adus dela Turtucaia), fiind și translator oficial de limba turcă.

Institutori: George Tănăsescu și I. Titorian.

De fete, școale era vis-a-vis, de actuala Banca Românească având ca:

Directoare. D-na Melencovici, devenind văduvă s'a remărită cu instit. G Tănăsescu.

Institutoare D-ra Anast. Mavrocordat, care mai apoi s'a căsătorit cu institutorul I. Titorian, a decedat acum la 11 Iunie, în etate de 81 ani.

Județul cu satele mici depe atunci și rari în interior, era

un imens pustiu. – Plugăria și transportul se făcea cu **Cămile și Catări**.

Excepționând litoralul Dunărei, unde plugăria se făcea aproape numai de români și despre apus de bulgari, puțini turci și tătari, restul pământului era aproape pășune, inundat de economi de vite și oi (mocani) veniți din Basarabia, din principat și chiar din Transilvania.

Aceștia colindau întreg Bărăganu „Dobrogei”, plătind Statului taxă de cap de vită precum și arenda terenului pe care-l lucra. De umbra vr'unui arbore, nici pomeneală nu era, totul deschis și supus vânturilor și furtunilor de sezon.

Minunea s'a făcut:

Energic și exemplar al cinstei și de scumpă memorie prefectul, **Remus Opreanu** venit în capul Județului, își dădu seama de însemnătatea acestei provincii și fără să pregete un moment ajutat și de colaboratorii săi, încep lucrările de transformare și organizarea „Dobrogei”.

Datorită marelui autorități de care se bucura, obține împădurirea multor terenuri care nu aduceau nici un folos; obligă la plantarea satelor care păreau niște insule pustii, presărate în imensul Bărăgan al Dobrogei; începu construcții de școli, primării, biserici, și luă măsuri întinse pentru paza averii, și asigurarea vieții cetățeanului. – Economii de vite, care până atunci colindau cu turmele lor, din loc în loc, după pășune, se stabilesc prin sate, cumpără pământ de cultură dela: Tătari, Turci și Bulgari cari emigrau, iar unii fiind împroprietăriți de stat, începură alături de economia de vite și agricultură, pe o scară mai întinsă.

Astfel că, acest Bărăgan pustiu și fioros la început, unde viața și averea erau în nesiguranță, se transformă în scurt

timp într'o grădină imensă, cu gospodăria adevărat românești și fiecare cetățean cu casă, pământ, arbori pentru umbrit și sigur pe averea și viața sa.

Dacă ar fi posibil, în fiecare localitate, trebuie să se înalțe o statuie a lui **Remus Opreanu**; însă câtă nerecunoștință.

Trebuie să fim însă drepți ca și urmași săi, în special: **Luca Oancea, Scarlat Vârnav și Costică Pariano**, au continuat opera de înfrumusețarea «Dobrogei».

Învățătorii și apoi preoții de azi, care cunosc și-și dau seama de istoria «Dobrogei», trebuie să fie mândri că la această operă de ridicare monumentară a «Dobrogei» au contribuit înaintașii lor, ca colaboratori ai prefectului «Remus Opreanu» și a unui om mic de statură, dar cu un suflet mare de român «**Ion Bănescu**».

În calitatea sa de revizor școlar, ajutat de bătrânii învățători (atunci toți tineri) care formau falanga misionară, au contribuit într'o măsură, la romanizarea și culturalizarea «Dobrogei».

Generația actuală de învățători ar trebui să aibe în casele lor, imagina celor înaintași, ca unii cari au suferit prigoană mizerii și alte neajunsuri în acțiunea de ridicarea acestui ținut de țară.

Asupra trecutului acestui județ, din care s'au tras exemple de vecini și chiar dincolo de Dunăre, ar fi foarte mult de povestit, dar nici timpul și nici spațiul, nu ne permite.

Totuși, în special trebuie să reamintesc că: plantațiunile în general, în județ, se datoresc lui **Remus Opreanu**, iar în Constanța, lui **Ion Bănescu** și apoi lui **Titus Cănanău**.

Dacă trecem la «**Constanța modernizată**».

Personalitățile cari, să ne fie de-a pururi în amintire, și depe urma

căror au rămas urme edificatoare și lucrări marcante de edilitate – cu puține sacrificii bănești, primăria nedispunând decât de un buget foarte restrâns, trebuie să recunoaștem că au fost:

Primarii: **Ion Bănescu**, **Virgil Andronescu** și **Titus Cănăndău** și ca pildă, toți au murit săraci.

Începând cu inimosul și marele **Ion Bănescu** la organizarea și modernizarea orașului, a fost cel dintâi care văzând larg, a obținut împrumutul tuturor funcționarilor, meseriașilor și muncitorilor români, formând astfel «**Cartierul Românesc**». – În concepția lui largă și călăuzit de cel mai înalt sentiment național și patriotic, a dorit ca partea de sus a orașului, în formația lui, să fie alcătuită de **Cartiere pur românești**. – Pentru acest considerent a făcut împrumutul.

N'a rămas așa cum a dorit el fiindcă, cea mai mare parte din cei împrumutați și-au înstrăinat locurile, vânzându-le nu la români, ci străinilor de neam și limbă.

A fost însă o minune, că românii din partea locului au stăruit de i s'a ridicat **un bust**, după moartea lui, drept recunoștință.

Între altele, acest primar, în anul **1906**, după inițiativă și a al **Pr. Neculae Paveliu**, a stăruit și s'a clădit în această parte de sus a orașului, a doua biserică ortodoxă. – După moartea sa însă, deși terminată zidirea, nu se interesa nimeni, a-o da în serviciul enoriașilor (prea puțini români rămași). – Întâmplarea însă a făcut să am cunoștință cu **George Marinescu**, un renumit pictor de biserici, cu studii din Italia și Paris, venit aci pentru băi.

Din discuțiile avute cu el și după ce a cunoscut clădirea bisericii, mi-a declarat că ar fi dispus să ia asupra-i efectuarea picturii cât și a montării mobilierului interior, inclusiv «**Catepitezma**»,

în condițiuni foarte avantajoase pentru primărie.

Atunci, în baza cunoștinței ce o aveam cu **Scarlat Vârnav** prefectul județului, de meserie inginer și arhitect și foarte iubitor de artă, m'am prezentat acestuia și i-am expus cele convorbite cu pictorul **Marinescu**.

Foarte entuziasmat de această propunere, m'a însărcinat să-l invit la el unde, i-a prezentat toate modelele necesare și acte doveditoare de meseria sa.

M'a trimis, să invit la prefectură pe **Boteanu**, atunci primar însă găsină numai pe **Virgil Andronescu**, ajutor de primar, m'am înapoiat cu acesta la prefectură unde, în urma tratativelor și discuțiilor luate și continuate mai departe la primărie, s'a convenit la cedarea lucrărilor lui **Gh. Marinescu**, cu plata eșalonată în patru ani, a câte **Lei 50.000** anual. – Totuși întreprinderea nu s'a aprobat de **Ministerul** respectiv și aceasta din cauza opunere **Episcopul Dunărei de jos**, în a cărei eparhie cădea Constanța.

De acest fapt are cunoștință și protoreul de atunci, părintele **Toma Protopopescu**.

A trebuit să plec la București în câteva rânduri cu **Marinescu**, însoțit de recomandațiile lui **Scarlat Vârnav**, pentru a reuși contractarea și începerea lucrărilor.

După terminare, biserica sfințindu-se, i s'a dat hramul „**Adormirea Maicei Domnului**” și apoi pusă la dispoziția credincioșilor.

Tot concepției geniale a lui **Ion Bănescu**, i se datorează asemenea amenajarea plajei „**Mamaia**”, înprovizând clădirile de băi, după posibilitatea de atunci, și totuși imediat a devenit o stațiune balneară, de răsunet mondial.

La înfrumusețarea acestei stațiuni a contribuit foarte

mult și primarul **Titus Cănanău**, care avea o predelecție de-a inventa ceva mai atrăgător pentru sezoniști, la care lucrări, era secondat de credinciosul său arhitect și amic, **Nec. Longhin**, (aflat în viață) și bine înțeles în marginea puținței bugetare.

De asemenea școlile monumentare unde astăzi se găsesc instalate școala normală de fete și liceul de fete, cazinoul, lucrare monumentală și întregul aranjament a părților de jos a orașului sunt operele marelui **Ion Bănescu**.

Pot spune, fără să fiu contrazis, că modernizarea Constanței începe dela **Ion Bănescu**.

Ca și **Ion Bănescu**, și primarul **Virgil Andronescu**, s'a ocupat mai mult pentru ridicări de școli și în urmă bicerici, „**Sf. Gheorghe**”. Lui **Titus Cănanău** se datorește, pe lângă somptosul palat comunal, alinierea orașului și înfrumusețarea Bulevardului „**Regina Elisabeta**” și în care timp s'a contractat **marea lucrare pentru întărirea malurilor**, lucrare dată inginerului **Grigorescu** (mort) și d-lui **Francisc Lescovar**, mare antreprenor (iar nici de cum nu s'a dat lucrări lui **Emil Lescovar**, care nu este antreprenor, după cum se susține de unii istorici).

Toți cetățeni orașului ar trebui să aibă în casele lor imaginile acestor trei ființe; **Ion Bănescu**, **Virgil Andronescu** și **Titus Cănanău**, spre a arăta urmașilor ca recunoștință pentru operele săvârșite de aceștia, mai ales că, pentru aceste opere monumentale, sacrificiile bănești au fost foarte mici, în raport ca puterile de cari dispunea bugetul primăriei.

Aceste sunt amintiri, mărginite numai până la anul **1916**, de altfel redate în rezumat, cari pot servi numai celor care se interesează de trecutul «**Dobrogei**» și un stimulent pentru cei ce doresc, în calitate de conducători ai orașului, să continue operele uriașe de consolidare constructivă a ținutului, de dincoace de

Dunăre, aproape tot situată pe literalul „**Mării Negre**”, însă să aibă în vedere și pildele date de înaintașii lor, cari au pus întotdeauna în față, mai presus de toate, interesul obștesc, murind săraci.

Am terminat

GEORGE I. AUNEANU

Pensionar

născut la 15 Mai 1851

la Iași

Făcut 15 Iulie 1937, în Constanța.

DE ACELAȘ

CUVÂNTARE

Cuvântare ținută în seara zilei de 19 Iunie 1937, la „Agapa” avută, cu ocazia împlinirii de 10 ani ca președintele Corp. de Contab.

din Constanța a d-lui D. Tașcovici directorul B. N. R. locale

Venerate Domnule Mecu,
Mult stimată Domnule Tașcovici,
și
Iubiți Colegi,

Ca mai bătrân între Dv., cer voe a fi cel d'întâi, în rostirea a câtorva cuvinte în această, mult plăcută, întrunire colegială, la care participă și prea veneratul președinte de onoare d-1 **Ilie Mecu**, pentru a sărbători conducerea de 10 ani ca președinte al Corpului local de „Contabili autorizați și Experți Contabili”, pe iubitul nostru d **D. Tașcovici**, meritosul desemnat de creatorul secțiunii noastre, dl. **Ilie Mecu**, la plecarea sa din localitate.

Cuvântarea mea va fi ocazională și privitoare la breasla noastră – scop al întrunirii – căci în decursul celor 86 de ani de viață, mi-a fost îngăduit de **Bunul Dumnezeu** să prind alte timpuri, memorabile, pe când încă se ținea și se expunea (Darea de Seamă) socotelile cu „Răboaje”.

Să-mi fie dar îngăduit a povesti generațiilor tinere din corp, pentru a compara saltul nostru, în breaslă, în mai puțin de un secol, pe când: *Genovezilor, Venețienilor și altor popoare din*

„Occident” le-a trebuit secole la acele ajunse de spiritul și inteligența poporului român în ramura dezvoltată a breslei noastre.

Un episod petrecut, împlinând acum 69 de ani, în prezența mea ocazională într'o comună Miclăușeni din județul Roman, unde era moșia fraților: **Dumitru, Matei și Iorgu A. Sturdza**.

Acolo se făcea o cercetare asupra unei gestiuni financiare la o percepție, și bine-înțeles de către anchetatori, s'a cerut celor în cauză perceptori (numiți pe atunci pârcălabi) și primari, ca să prezinte catastifele de cari s'au servit la perceperea dărilor.

Fiecare aducea de acasă, felurite condici și catastife, mai mult sau mai puțin, bine păstrate și asupra conținutului cărora să dădea loc la discuție contradictorie cu plătitori. – Dar, spre uimirea mai mult a mea (pe acele timpuri) s'a cerut socoteală și unui fost primar și pârcălab (fost perceptor), de altfel un țăran (ceangău), cu frumoasă înfățișare de mocan, purtând numai îmbrăcăminte făcută de casă și opinci, cu foarte multă avere în: oi și bani, fără un bob de carte, neștiind decât românește. Acesta a trimis să-i se aducă din podul casei sale, o căruță de „Răboaje”, unele în lungime de câte unu și jumătate metru; le avea împărțite pe categoriile de dări ce le percepuse dela locuitorii satului și în parte pe locuitori.

Ei bine, iubiți colegi. – La încreștăturile (înregistrările) pe aceste bucăți de lemn nu s'a făcut nici o obiecțiune și toți locuitorii au recunoscut de perfectă dare de seamă.

Tot la acest locuitor, numit **Martin Darță**, am văzut atunci făcând o cislă (repartiție) a unor datori cu boabe de porumb pe dosul unei site, fără greș și în mai puțin timp decât cel înrebuințat

de cărturari prezenți.

Am auzit mai târziu, că răposatul **Dumitru A. Sturdza**, (fostul Ministru) care era cooproprietarul moșiei, a decorat pe acest mare matematician.

Atunci dece să nu fim mândri, noi românii, dacă în mai puțin de un secol, am ajuns la apogeul serviciului nostru de contabilitate, și deși un alt caz mi s'a prezentat, chiar aici în Constanța, acum vr'o zece ani, însă datorită sabotajului îndrumării raționale a contabilității moderne, când un inspector financiar a unei bănci mari din Capitală (morți și inspectorul și banca)? pe care l-am însoțit la inspectarea unei societăți, afiliate acelei bănci, a observat că „Jurnalul” care era totaliza și reprezenta cifre de peste milioane, a rămas surprins, întrebându-mă de unde a rezultat încasările acelei colosale sume? Deci acel inspector financiar, nu cunoștea contabilitatea modernă și a trebuit să-i explic, după ce am pus și s'a extras după „Maestru” o balanță de verificare.

Progresul științific însă a trecut peste toate acestea incidente trecătoare, prin cari breasla noastră a îmbrățișat-o îndată ce i s'a prezentat formula legală, prin legea ce ni s'a predat de prețiosul nostru președinte de onoare (a întregului corp), **d. Gr. Trancu-Iași**, prin legea privitoare la Corpul de Contabili autorizați și Experți Contabili, creind prin această, pionerii contabilității moderne cari au adus admirația nu numai celor căror li se impune sau celor cari recurg la științele, contabile, dar și peste granițele țării, se dă multă atențiune lucrărilor misionarilor acestui Corp; căci prin aceste desemnări de conturi, reprezentate prin foi restrânse de hârtie, se reduce toate definițiile cuprinse în diferite legi financiare și economice. Astfel că această falangă de expunători (Corpul Contabililor) a devenit auxiliara organelor

judecătorești.

Însă pentru răspândirea acelei faimoase legi a Corpului nostru, a trebuit ca și pentru însămânțarea ogoarelor, să se găsească agronomi, în localitățile mai departe de centrul Autorului.

Aici la Constanța, am avut fericirea să avem un agronom cu virtutea contabilă înăscută și atât prin argumente, incontestabile în materie pozitivă cât și pentru dragostea sa de breaslă, să adune în jurul său, o pleidă de meseriași în speță, și să formeze Corpul de Contabili autorizați și Experți Contabili, de care ne fâlim, și acest fericit agronom (și pentru el și mai mult pentru noi), este **d. Ilie Mecu**, veneratul nostru președinte și actualul președinte de onoare al secțiunii noastre.

Dar tot **d-lui Mecu**, datorăm că, în dorința suprema, spre continuitatea operei sale de întocmirea Corpului, a desemnat, după chip și asemănare, un elev demn de profesorul său, spre a-l ramplasa ca președinte al secțiunii Constanța, pe iubitul nostru coleg **d. Dumitru Tașcovici**, actualul președinte al secțiunii.

În cinstea a acestora să mi se dea voie a ridica acest toast, cu rugămintea că **Dumnezeu** să le acorde viață fericită.

Iar întrunirea noastră colegeală, la „Agapa” din Cazinoul dela Mamaia, în seara zilei de 19 Iunie, anul Domnului 1937, să fie reținut de colegii participanți ca o amintire neprețuită.

GEORGE I. AUNEANU
Contabil autorizat
născut 15 Mai 1851